

Preek over zondag 52b

- Schildwolde, 16 december 2018
- Kees van Dusseldorp
- 85 jaar Woudklank

Liturgie:

Vooraf: orgel

Votum en groet: orgel

Ps.150:1,2,3 (oude berijming!)

Gebed

Lezen: Zondag 52b (v/a 128)

Openb.4

2 Kron.20:1-6; 20-22; 26

NGK 8b Heer onze God, hoe heerlijk is uw naam (Gz.145 / Opw.70)

Preek: Leven door te loven

NLB 302 God in de hoog' alleen zij eer (Gz.106 / Ld.254)

Geloofsbelijdenis

Gemeentelied (melodie Ld.252) orgel

Voorstellen kerkelijk werker

Ps.78:2

Gebed

Collecte (muziek Woudklank)

Gz.64 Vrede zij u (Opw.85)

Zegen

Na afloop: Woudklank

Gemeente van Christus,

Gereformeerden staan er niet om bekend dat ze zo uitbundig zijn in het prijzen van God. Blijdschap en enthousiasme zie je tijdens de kerkdienst niet direct. Soberheid, ernst en protocol lijken de sfeer eerder te bepalen. De een vindt dat fijn, de ander is er teleurgesteld over. Ik beweer overigens niet, dat er geen beleving tijdens de kerkdienst is. Ik weet wel beter en ik zie wel anders. En ik beweer ook niet dat het heel anders moet. Daar zijn we als gemeente met elkaar verantwoordelijk voor. Maar uitbundige lofprijzing is niet het eerste wat je zou noemen om onze diensten en ons geloofsleven te typeren.

Vanmiddag gaat het over het loven van God. Het verheerlijken, prijzen, roemen, eren en aanbidden van God. Volgens de bijbel is dat het grote levensdoel van een mens: leven tot lof en eer van God. Daarvoor heeft God ons geschapen. Daarvoor heeft Christus ons gered. Daarvoor is de Geest met ons bezig. Dat wij God zouden eren. Met onze daden, woorden en gedachten. Met onze verhalen en onze acties. Met onze zingen en ons bidden. Zo staat het ook in de belijdenis van de kerk. In zondag 3: 'God heeft de mens goed en naar zijn beeld geschapen, opdat hij God zijn Schepper naar waarheid kennen, hem van harte liefhebben en met hem in de eeuwig heerlijkheid leven zou, om Hem te loven en te prijzen.' In zondag 32: 'Wij doen goede werken, opdat God door ons geprezen wordt.'

Je kunt begrijpen dat mensen God loven als ze blij zijn. Als ze merken dat God hun gebeden verhoort. Als het goed met ze gaat en ze voorspoed hebben. Dat je daarvoor God bedankt en eer brengt, dat ligt voor de hand. Dat je spontaan en enthousiast meezingt met de lofliederen, ligt dan voor de hand. Maar je kunt minder goed begrijpen dat mensen God loven, als het leven zwaar is, als er problemen zijn, of verdriet, als er tegenwerking is, of verlies.

En toch hoor je het wel. Verhalen uit de oorlog. Mensen die zingen in een concentratiekamp, mensen die God prijzen tijdens een deportatie, mensen die God danken bij een vrijwel leeg bord in de hongerwinter. Verhalen uit de bijbel: Paulus en Silas in de kerkers van de gevangenis in Filippi zingen daar hun lofliederen. David opgejaagd in de woestijn, prijst God en zingt van zijn goedheid. Asaf, die staat bij de puinhopen van de tempel, belijdt Gods macht en zingt van Gods verlossing.

Dat klinkt een beetje dom, een beetje dwaas, een beetje wereldvreemd. Tegelijk klinkt het ook wel aantrekkelijk. Het toont een stukje innerlijke kracht, vrede en blijdschap, waar je wanhopig naar op zoek kunt zijn. Iets wat je niet organiseert door een uurtje positieve liederen te zingen. Maar iets wat geboren wordt in een voortdurend leven met God.

Jezus sluit zijn voorbeeldgebed af met een lofverheffing. En daarmee geeft onze Meester iets aan, wat in ieder gebed de toon zou moeten zetten: lofprijzing hoort bij het bidden. En als het bij het bidden hoort, hoort het bij het christelijk leven. Niet als een geïsoleerd blokje van je leven, wat je af en toe even doet, al dan niet door te dansen en te zingen. Maar als iets waarin jij tot leven komt, waarin je leven z'n doel bereikt. Of je nu gereformeerd bent of niet. Of je nu blij in het leven staat of niet: blijf God loven!

Leven door te loven

- **loven waarom?**
- **loven met welk doel?**
- **loven hoe?**

Doe je het wel eens? God loven? Of weet je eigenlijk niet wat dat is? En hoe dat moet?
Kent jouw geloof echte blijdschap? Of ken je de drive om God te prijzen niet?

Natuurlijk voel je je de ene keer enthousiaster dan een andere keer.
Misschien staat je leven op dit moment teveel onder druk.
Of is er veel verdriet en zorg.
Misschien voelt het eren dat God vreemd aan, een beetje dwaas.
Of blijft het beperkt tot af en toe een lied in de kerk.

Dan is toch goed om eens in de spiegel te kijken. Want weet je: God *kennen* en God *prijzen* horen bij elkaar. Ze komen niet zonder elkaar voor. Je kunt niet in de levende God geloven, zonder Hem te loven. Even afgedacht van psychische moeiten, waardoor er een domper op heel je gevoels- en geloofsleven kan staan: je kunt geen christen zijn zonder God te loven. Dat zeg ik niet om het allemaal heel zwaar en groot te maken. Ik zeg het om je verder te helpen. Als je God weinig of niet looft, is het goed om te onderzoeken hoe het met je Godsbesef is.

Je kunt christen zijn, bidden en danken, christelijk leven, en misschien toch niet onder de indruk zijn van de Here. Je kunt besef hebben van de Schepper en ervan overtuigd zijn dat er een God is, ook in theorie prima vertellen wat in de bijbel over allerlei onderwerpen staat of wat de gewoonten in de kerk zijn, en toch geen eerbied en bewondering voelen voor je hemelse Vader. Dan is je geloof kwetsbaar. De oplossing is dan niet dat je fanatiek mee gaat doen met het zingen van lofliederen, of regelmatig wat complimenten in je gebed stopt over God. De oplossing is dat je je opnieuw onder de indruk laat brengen van wie God is.

Jezus helpt je daarbij, door de woorden die Hij koos voor de lofverheffing. ‘Want aan U behoort het koningschap, de macht en de majesteit, tot in eeuwigheid.’ Met deze woorden geeft Jezus een boeiend en indrukwekkend beeld van zijn Vader. Als je die lovende woorden van Jezus proeft, groeit er eerbied en bewondering voor God. En het verlangen om God te prijzen.

‘Want aan U behoort het Koningschap’. Daarmee looft Jezus zijn Vader om zijn doorgaande werk op aarde. Zijn plan van heil. Het Koninkrijk gaat komen! Daar zorgt God voor. God heeft de start van het nieuwe rijk gemaakt door zijn eniggeboren Zoon naar deze wereld te sturen. God heeft de deur naar zijn rijk geopend door mensen in Jezus met zich te verzoenen. God werkt aan de groei van zijn Rijk op aarde in lengte en breedte, in hoogte en diepte. Het ontwikkelt zich dwars door volken, landen, generaties en eeuwen heen. Een volk van nieuwe mensen, zichtbaar in kerken en gemeentes. Mensen die Jezus erkennen als hun Heer. Ieder zijn zonden belijdt, zijn schuld erkent en bij Christus schuilt, die krijgt een plek in Gods Rijk. Die leeft in eeuwige vriendschap met God. In de veiligheid van de Heer. En is met de Geest mee op weg naar de voltooiing van rijk. ‘Aan u behoort het Koningschap! Het is niet tegen te houden door mensen of machten, door koningen of oorlogen. Vader, het behoort aan U!’

‘En aan U behoort de macht’. Daarmee looft Jezus zijn Vader om zijn positie en zijn macht. Zoals Josafat zijn gebed begon: ‘Heer, God van onze voorouders, u bent God in de hemel en u heerst over de koninkrijken van alle volken. In uw hand liggen macht en kracht besloten, niemand kan zich tegen u verzetten.’ Mensen kunnen veel. Technici en wetenschappers zijn tot uitzonderlijke prestaties in staat. En toch is er nog veel meer wat ze niet kunnen. De macht van onze God gaat menselijke krachten te boven. Hij kan wat Hij wil. Die belijdenis kan ook voor een gelovig mens gemakkelijk drijfzand worden. De vraagtekens worden groot. Is God wel zo machtig? Staat Hij overal boven? Waarom gebeurt er dan dit? En waarom gaat het dan zo? En toch is de macht uiteindelijk aan God. Kijk maar naar Jezus Christus, in wie niet alleen

duidelijk wordt, hoeveel ruimte God geeft aan het kwaad, maar in wie ook duidelijk wordt dat God inderdaad het kwade goed kan maken en zijn doel bereikt. Hij leert het ons zeggen: ‘Vader, aan U behoort alle macht. Tegen alle andere machten in. Ook waar je zelf onmachtig voelt...

‘En aan U behoort is de majesteit’, zo prijst Jezus zijn Vader. En leert hij het ons. De heerlijkheid, de glorie. Alles wat mooi en heerlijk is. Moet je eens meekijken met de beschrijving van Openb.4: Een troon in de hemel. Iemand erop met het uiterlijk als van schitterende edelstenen. En een regenboog van smaragd rondom zijn troon. Bliksemschichten die van de troon uitgaan. Er brandt vuur en alles weerspiegelt zich in een zee van kristal. Wat er beschreven wordt is eindeloos kleurrijk en prachtig. Heel ons gevoel van wat mooi en goed is, komt uit God voort. En het komt ook weer naar God toe. ‘Alle glorie voor U, Vader!’

‘Aan U behoort het koningschap, de macht en de majesteit.’ Met die woorden eert Jezus zijn Vader. En leert Hij ons om naar God te kijken. En wekt Hij in ons de bewondering voor God. Toch is het déze God die leeft en tot leven brengt. We leven hier op aarde in zijn aanwezigheid. Het is déze God die met mensen op weg is, die mensen vrijheid geeft, die mensen welkom heet in zijn gezin, die mensen adem geeft, die mensen zegent en rijk maakt met zijn Geest. Het is déze God die altijd meer geeft, steeds opnieuw begint, een nieuwe opening creëert, rust brengt, verzoening bewerkt, schade herstelt, onrecht overwint. God, die was, die is en die komt. ‘Tot in eeuwigheid.’

Proef de lovende woorden van Jezus. En kom opnieuw onder de indruk van God. En je gaat God prijzen. Je gaat meezingen met de lofliederen. Je leert de eerbied en aanbidding in het bidden. Je zoekt de toewijding in het leven. Ook als je niet zo’n loverig type bent, of je niet zo’n praisende persoon voelt. Je ontkomt niet aan het halleluja, looft de Heer. Christen zijn is God loven. En zo draag je bij aan de doorgaande totale aanbidding en lofprijzing, die in Openbaring wordt geschetst. En die uit je woorden en daden omhoog kringelt.

Leven door te loven

- **loven waarom?**
- **loven met welk doel?**
- **loven hoe?**

Er is een klein woordje, waarmee Jezus deze lofverheffing laat beginnen. Het woordje ‘want’. Ook dat kleine woordje heeft veel inhoud. Jezus heeft in zijn voorbeeldgebed een aantal bedden opgenomen. Als vanzelf komen al die bedden weer even terug. Bidden om heiliging van Gods naam. Bidden om dagelijks brood. En ook die andere bedden. We hebben ze in de afgelopen maanden besproken en overwogen. Al die bedden krijgen hun plaats door de lofverheffing aan het eind. Want het duidt het motief aan, waarom je je leven voor God openlegt. Het vormt de verklaring voor je lef om tot God te gaan. Het is het geheim waarom je al je wensen en verlangens, je zorgen en problemen, je onmacht en je ambities bij God brengt. Want Hij kan er iets mee. Hij wil er iets mee. Hij zal er iets mee.

Haal deze laatste woorden weg, en je gebed verschiet van kleur. Je gebed blijft cirkelen om jezelf. Het blijft beperkt tot bidden en danken. Geef ons eten, dank voor het eten. Vergeef mijn zonden, dank voor vergeving. Bescherm mijn leven, dank voor uw bewaring. Geef me

energie, dank voor de kracht. Dat is geen bidden. Je hebt de lof op God nodig, het gouden motief waarom je bidden kunt en bidden blijft: Omdat God de levende God is. Omdat je Hem erkent, van Hem houdt, van Hem onder de indruk bent en Hem vertrouwt.

‘Want aan U behoort het koningschap, de macht en de majesteit.’ Daarin geef je bij voorbaat vertrouwen. Het gebed is nog niet afgesloten, de verhoring kun je nog niet zien. Maar je verklaart bij voorbaat dat Hem het vertrouwen geeft om je bidden mee te nemen in zijn plan, om je danken te accepteren in zijn eer en je toewijding in te zetten voor zijn doel.

Het is een bijzondere volgorde die Jezus ons in het Onze Vader leert. De aanspraak van de Vadersnaam staat aan het begin. De lofverheffing op de machtige Koning staat aan het eind. Dat is veelzeggend. Vertrouwelijk met God omgaan, bidden en smeken, danken en wensen voor je dagelijks leven, maakt God niet tot je vriendje. God zoeken in het gebed brengt je opnieuw tot eerbied, aanbidding en toewijding. In de lofverheffing spreek je het vertrouwen uit in de levende God. Daarom liggen leven, loven en geloven zo dicht bij elkaar. En daarom kleurt de lofverheffing van het Onze Vader vaak zo verschillend.

Ben je bij, dankbaar en vol goede moed? In het leven en in God? En ben je niet vergeten wie de bron van al het goede is? Wil je Hem daarvoor eren? En bedanken? Dan klinkt de lofverheffing feestelijk. Je brengt God de eer voor het goede. En prijst hem met heel je hart.

Voel je je eenzaam, angstig, ziek, verdrietig of machteloos? Kun je nauwelijks redenen vinden om God te prijzen? Nou, probeer het nog eens. Misschien na een poosje als je de tijd hebt genomen om te klagen. Neem dan toch de woorden op de lippen die Jezus je voorzegt. Ook al voel je je allesbehalve blij. Dan klinkt de lofverheffing als een noodkreet, een schreeuw om hulp. Vader, U bent toch de Koning? Van u is toch alle macht? Uw liefde is toch tot in eeuwigheid? Ik zoek U en roep U erbij! Laat mij niet alleen in mijn pijn. Ik roep het uit, ook tegen mijn eigen ervaring in. Aan U behoort het koningschap!

Voel je je schuldig? Ken je je tekorten, knal je tegen tegen de gevolgen van verkeerde beslissingen aan of schaam je je voor je gedrag, je daden of je woorden? Denk je dat jouw lovende woorden schrill klinken, hypocriet overkomen en door God niet gehoord willen worden? Laat je ook dan de woorden door Jezus op de lippen leggen. Dan klinkt die lofverheffing als een smeekgebed. Heer, U weet alles. U bent meer dan ik. Uw liefde is groter dan mijn schild. Uw kracht sterker van mijn fouten. Heer, zie mij aan in genade. Aan U behoort de heerlijkheid!

Twijfel je? Of er wel iemand is die luistert? Of bidden wel zin heeft? Of God echt iets doet met jouw leven en jouw acties? En je eigenlijk niet eens weet wat God zou moeten doen? Nou, blijf dan toch meebidden met je Heiland. Dan klinkt de lofverheffing als een injectie van de Geest. Een bemoediging van buiten. Als een impuls van boven om houvast te grijpen, om de belofte te aanvaarden. Om jezelf, inclusief vragen, in zijn licht te plaatsen. Heer, kom mijn ongelof te hulp! Aan U behoort de macht!

Het gebed wat Jezus ons leert en waarmee Hij ons leert bidden, eindigt niet met een vraag. Maar met een uitspraak van vertrouwen. Dat vertrouwen kun je winnen door die suggestie van Jezus op te nemen in je eigen gebedsleven. Spreek lovende woorden tegen God. In je bidden, in je zingen, in je gesprekken, in je gedachten. Doe mee met de lofzang in de kerkdiensten. En geef het ook een plek op andere momenten. Dan gaat het je leven kleuren! Trekt het je op uit de sores van elke dag. En krijg je kracht om met de Heer door het te leven te gaan. Maak je

sterk in de Vader. In de lof op God komt je bidden op zijn plaats, valt heel je leven op zijn plek.

Leven door te loven

- **loven waarom?**
- **loven met welk doel?**
- **loven hoe?**

Een prachtig voorbeeld van de kracht van de lofverheffing lezen we in het verhaal van koning Josafat. Een groot leger van verschillende landen van Juda aan. Het volk raakt in de problemen. Josafat mobiliseert alle mannen voor een leger. Maar het blijft een nietig legertje in vergelijking met de enorme overmacht. En moet je kijken wat Josafat dan doet.

1. Hij roept het volk bij elkaar, en gaat voor in gebed.
2. In dat gebed begint hij met een lofprijzing op de macht van God en legt daarna pas de nood van het moment aan de Heer voor.
3. Als het leger optrekt zet hij niet gewapende commando's voorop, maar een zangkoor. Een kwetsbare groep jubelende mensen, de koorleden van de tempel.
4. Prijzend en God lovend gaan zij de vijand tegemoet: Looft de Heer, want Hij is goed, eeuwig duurt zijn trouw. Het bekende tempelrefrein, ongetwijfeld afgewisseld met coupletten over wat God allemaal in het verleden heeft gedaan.
5. Tijdens de lofprijzing brengt God de vijanden in verwarring. Ze gaan elkaar uitmoorden. Een bijzondere verhooring op het gebed. En het volk wordt rijk van de oorlogsbuit.
6. De dag na de overwinning komen ze bij elkaar om opnieuw God te loven. Dan klinkt het anders, ook al zijn het dezelfde woorden. Het dal krijgt er z'n naam van: Emek-Beracha, dal van de lofprijzing.

Een bijzonder verhaal. Een mooi voorbeeld van leven door te loven. Het leert ons wat lofprijzing betekent voor het gewone leven. Hou God prijzen niet beperkt tot een uurtje in de kerk, een zangavond of een goede gospel-CD. God eren doe je in je dagelijks leven. Laat het intenser worden als je leven meer onder druk staat. Is dat een beetje dom? Een beetje dwaas? Een beetje wereldvreemd? Ach, alleen voor de mensen die God niet kennen en zich laten leiden door wat de wereld normaal vindt. Maar voor wie Jezus Christus kent en onder de indruk is van God, is dit het normale christelijke leven. Schaam je niet als je zingt. Doe het spreken over God niet zo indirect mogelijk. Wees niet schuchter als je wilt zeggen dat je God dankbaar bent voor goede dingen of als je wilt aangeven dat je Hem vertrouwt als het moeilijk is. Het gewone christelijke leven is, dat je van Jezus Christus bent.

Christenen zijn zingende mensen. Het kennen van de levende God brengt tot lofprijzing. Dat kan op veel manieren: in jezelf neuriën, luisteren naar liederen van geloof, met elkaar zingen. Dat zingen is soms niet hoorbaar: je hart is op God gericht, je bidt met overtuiging en vertrouwen, je leeft in trouw en dienstbaarheid. Maar zingen hoort daar zeker ook bij. Kijk eens hoeveel jij nog zingt. Als het afgenomen is, hoe komt dat dan? Ligt dat aan het leven? Aan al die andere prikkels, van buiten en van binnen. Aan gebrek aan Godsbesef?

Van loven gaat kracht uit. Het is niet dom, dwaas of wereldvreemd. Het hoort bij het normale christelijke leven. Zingend ga je je weg. Dat kleurt je leven. Je houding, je keuzen, de manier waarop je met anderen omgaat. Want je weet je verbonden aan Jezus Christus. In Hem ligt je

vreugde, je vrijheid en je vrede. Hij legt je de lovende woorden op de lippen. Wie meebidt leert leven met God. Door God te loven leer je te leven. Die lof gaat door, tot in eeuwigheid. Amen